ԻՍ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5649 ՕԳՈՍՏՈՍ 20/2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1904 ՈՒՐԲԱԹ 20 ՀԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ 1322 ԻՍ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5649

در علیه‌ده غازته‌ی «آرەوك» اداره‌خانه‌سی:

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Գամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փող կ'ընդունուի , 115 դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով :
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒ
ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԸ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

Շատ անգամներ կը բացուի մեր լրագրութեան մէջ սա խնդիրը թէ Առաջնորդներն են մեղադրելի որ կը լքեն իրենց հօտը ու կը հեռանան, թէ ժողովուրդը՝ որ պատճառ կուտայ անոնց՝ այդպէս վարուելու:

Այս խնդիրը կրնայ հարցման նիւթ ըլլալ նախ սա բանաձեւով. Առաջնորդները ուրիշի պարտաւոր են սիրայօրէն իրենց ժողովուրդը, թէ այս վերջինը՝ իրենց հովիւը գլուխները:

Այս հարցումներուն պատասխանել ամենէն աւելի դիւրին պիտի ըլլայ այն պարագային, երբ յայտնի ըլլար թէ խնդիրը՝ ո՞ր Առաջնորդներուն կամ ո՞ր թեմի ժողովուրդներուն վրայ է: Բայց պարագան յայտնի եղած տեղն ալ տեսական հարց մը դասելիութիւն չէր կրնար ունենալ. հետեւապէս ո՛չ մակածութիւն, ո՛չ ընդհանրացում կարելի էր ընել: Եւ որովհետեւ մեր նպատակը կամ այն Առաջնորդին, ո՛չ ալ այսինչ կամ այսինչ թեմի նկատմամբ մասնաւոր խնդիր յարուցանել չէ, այլ պարզապէս դրօշը իր ընդհանրական գիծերուն մէջ քննել, ուստի այդ տեսակետով կ'օգնէք ուսումնասիրութեան նիւթ ընել դայն, եւ հանուելիք եզրակացութիւնը մէկեռեղներու, սա մտածումով թէ հաւատարպէս ուշադրութեան պիտի առնեն դայն թէ՛ այն Առաջնորդները որ իրենց հօտը լքած են կամ մատիրիր են լքելու եւ թէ այն թեմականները՝ որ իրենց հովիւները ձգել հեռանալու հարկին առակ դրած են, կամ միաբ ունին այդպիսի բան մը ընելու:

Նախ եւ առաջ ուշադրութեան առնուելիք գլխաւոր կէտը սա է թէ մեր լեզուին մէջ Հոգեւոր գլուխներուն արուած Առաջնորդ անունը շատ իմաստալից եւ յատկանշական բառ մըն է, որուն ենթակայ կամ արժանի եղողը պէտք է խիստ ազէկ կշռած ըլլայ իր կոչումը ու պարտաւորութիւնը:

Թէ՛ բնական եւ թէ բարոյական աշխարհի մէջ տարակոյս չկայ թէ անոնք միայն ուրիշէ առաջնորդուելու կարօտութիւն ունին, որ իրենք դիրենք չեն կրնար դեկավարել: Այսպէս ալ երբ անձ մը կը հրաւիրուի կամ կը կարդաւի առաջնորդելու թեմ մը կամ Վիճակ մը, առանց ըսուելու ալ ինքնին կը մակաբերուի թէ նոյն թեմին կամ Վիճակին ժողովուրդը կարօտ կը համարուի բարոյապէս հոգեւորապէս, մասնաւորապէս առաջնորդուելու նոյն տեղին, որուն կ'ընտրուի ընկանաւոր այդ պաշտօնը կատարելու կարողութիւնը, այսինքն կ'ենթադրուի թէ անիկա բարոյական, իմացական եւ հոգեւոր ձիրքերով եւ յատկութիւններով գերի վեր, բարձր է իր իրաւասութեան ենթարկուած ժողովուրդէն:

Երկու կողմերու այս համամտութիւնը ազէկ բացատրուած է մանաւանդ Հովիւ եւ Հօտ բառերով, որոնք կը նշանակեն թէ առաջնորդը ու ժողովուրդը այնպէս կը համեմատուին իրարու, ինչպէս հովիւ եւ ոչխարը: Արդ՝ ո՛չ ոք կ'ընդունի թէ երկուքը հաւասար կարողութիւն, խելք եւ իմաստութիւն ունին: Հեռեւաբար երբ Առաջնորդի եւ ժողովուրդի մէջեւ խնդիր ծագի, իրաւունքը ո՛րան ըլլալը որոշելէ առաջ պէտք է խորհիլ թէ երկուքը միւնոյն կուռանի վրայ են, հովիւը ու ոչխարը հաւասար չափով կարելի է դատել: Եթէ ոչխարները զիրենք կառավարելու յատկութիւն ու զօրութիւն ունենային, այլ եւս ի՞նչ պէտք ունէին հովիւ: Եւ եթէ հովիւին պարտք ու պարտականութիւնը չէր ալ խորհրդը թիւր ճամբէն հեռացնելով ուղիղ ճամբուն վրայ բերել, այլ եւս գոյութիւն ի՞նչ իրաւունք ունէր, ինչո՞ւ համար հովիւ եղեր էր:

Կրնա՞յ երբեք անմեղադրելի համարուիլ այն հովիւը որ տեսնելով թէ ոչխարները իր սրիդի կամ փղի ձայնին մարկ չեն ըներ ու իրեն չեն հետեւիր, քէն ընելով իրենցմէ, թողեր է որ երթան կորսուին, խորխորատ մը իյնան: Աչքարէի վրայ ո՞ր հովիւ կրնայ ինքզինքը արդարացնել այդպիսի պարագայի մը մէջ, ըսելով. «Ի՞նչ ընեմ, ինծի մարկ չբրին. ես ալ ձգեցի որ ըլլան ինչ որ եղան»: Իր ամենամեծ պարտականութիւնը չէ՞ միթէ կարելի եղած ամէն միջոցը ի գործ դնել, նոյնիսկ անկարելին փորձել՝ իրենց օգտուլը ու փրկութիւնը չճանչցող խեղճ կենդանիները փրկել իրենց մոլոր ճամբէն:

Մարդկային եւ ոչխարային հօտերու, ինչպէս եւ հոգեւոր ու մարմնաւոր հովիւներու միջեւ եղած բոլոր համեմատութիւնները նկատի առնելով հանդերձ՝ կ'եզրակացնենք թէ Առաջնորդ մը կամ Առաջնորդի պաշտօն ո եւ է մակդիրով վարող եկեղեցական մը որ չի գիտեր կամ չի կրնար խնամքին յանձնած բանական հօտին բարի իսկական իմաստով՝ առաջնորդութիւն ընել դէպի բարին եւ օգտակարը, որ անոր մարքն ու խելքին, սրտին ու հոգւոյն վրայ ներգործութիւն ընելու ձիրք չնորհք ու իմաստութիւն չունի, որ անոր սխալ ըմբռնումները թիւր գաղափարները ուղղելու, մոլար հակազդումները եւ յոռի զգացումները, փոխելու ու բարելաւելու հրաշագործ զօրութեամբը օժտուած չէ, իսկապէս անարժան է իր օգնական ու կոչմանը, իր պաշտօնին ու կարգին: Հեռեւապէս երբ այնպիսին հետ խնդիր կ'ունենայ ժողովուրդը, գլխաւոր յանցանքը իրն է, պատասխանատու մը, անկարող մըն է: Ա՛ռ որ հոգեւոր պաշտօնեաները, Առաջնորդ, Փոխանորդ, երկարաեւ պաշտօնավարութիւններ ունեցած են, անցեալ տարուն թեան չնորհը չէ այն, այլ պաշտօնէին իմաստութեան եւ բարոյական դերազանցութեանը:

Բայց ինչպէս աշխարհի վրայ չկայ բան մը որ իր բացառութիւնը չունենայ, նոյնպէս սա ալ իր բացառութիւնը կրնայ ունենալ: Այդ բացառութիւնը միշտ բացառութիւն է, սովորական, ընդհանրականը մեր հանած եզրակացութիւնն է:

ՅՈՒՍԱԿ

ՀԻՆ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ԱՌՈՒՏՈՒՐԸ

Զնոք առէք «Բիւզանդիոն»ի 2353 թիւը, դարձուցէք չորրորդ երեսը, որ ամբողջականին պէս ծանուցումներով լեցուած է: Տակը միայն ուէքլամներու ու ծանուցումներու կարգին անկասկած կերպով թիմուած յօդուած մը կը տեսնէք. Ն. Լեւոնեանի խեղճուկ պաշտպանողականն է դա՝ իր ծանօթ գրքագողութեան խնդրի մասին:

Լեւոնեան իր բոլանդակ ճիգերը թափելով ջանացեր է պատասխան մը յերեւան բերել Մանգուսմէի 872 թիւին մէջ հրատարակուած «Ի՞նչ պիտի ըլլայ եկեղեցիին 40 ոսկին եւ գրչագիր չարականը» վերնագիրը կրող յօդուածին: Նախ յայտնում կը գտնէ յօդուածագիր Տ. Պետրոս քահանայ Տ. Խաչատուրեանցի վրայ: Յետոյ եօթնեակ «կը պնդեմ»ներու շարք մը առալ կը բերէ:

«Կը պնդեմ թէ գիրքերը ոչ վանքերէն ձեռք բերած եմ եւ ոչ ալ մէկը թելադրած եմ ինձ բերելու, այլ գրավաճառութեան գործիս բերմամբ այլեւայլ մարդոցմէ գնած եմ զանոնք չուկայի մէջ. շատերու ներկայութեան 7-10 տարի առաջ, եւ ծախողներն ալ զանոնք իրենց իրենց սեփականութիւն ծախու հանած էին»:

Եթէ իր ըսածը ճիշդ է, ինչո՞ւ չի ցուցներ այն մարդիկը, որոնցմէ եւ որոնց ներկայութեան գնած է, ու ասիկա յանկանէ յանուանէ, քանի որ իր ընդդիմադիրը՝ ակնառու վկայի մը, մանրի մը եւ Զաքար տարկաւագի մը միջոցաւութիւնը կը ցուցնէ բացօրէայնապէս այդ առուծախներուն մէջ. հասարակութիւնը իրաւունք ունի պահանջելու իրմէ որ մատնացոյց ընէ եկեղեցական Թանկագին ձեռագիրներու սեփականատէր անհատները, որոնցմէ գնած է: Դպրոցական դասագրքեր կամ եկեղեցական ապագրեալ գրքեր չեն առնք, որ իր գործին բերմամբ ունէր ծախէր եւ վերջէն ալ երբ խնդիր ըլլար՝ վանքերու չէին պատկաներ, այլ անհատներու ըլլէր: Եթէ այդպէս էր, ինչ տեղը կար սա խօսքերուն. «Եւ այն տեսն ալ այս տեսակ գիրքերու վաճառման արգելք մը չկար Պատրիարքարանի կողմէն, ժամանակ մը յորում լիաբերաբար եկեղեցական արծաթեղէններ ծախսելով հալուեցաւ ոսկերիչներէն ամենց միջոցաւ» — Տեսէ՛ք, Լեւոնեան անմեղ առուսաւոր մը կը համարի իր ըսածը, եւ կ'ընդունի թէ Պատրիարքարանը ժամանակին պէտք էր իրեն արգելէր այդ առուտուրը: Լեւոնեան մը միայն կրնայ այս տեսակ հակասութիւններու մէջ բռնուիլ. ուրացութեան մէջ խոստովանութիւն չէ, երբ կ'ըսէ. «Ուրիշներ ալ լիաբերաբար եկեղեցական արծաթեղէններ ծախեցին»:

«Կը պնդեմ թէ այն 40 լիրան մի միայն 4 կամ գրքերու դին չէր, այլ ոչ-եկեղեցական հնութեանց ալ, որ անոնց հետ ծախեցի.» — Պ. Լեւոնեա՛ն, ինչո՞ւ կը ջանաս նուազեցնել եկեղեցական Թանկագին ձեռագրերուն արժէքը. մենք իրաւամբ կը կասկածինք որ քանի մը 40 ոսկիներու ծախած ըլլալու ես զանոնք:

Յետոյ Պ. Լեւոնեան կը պնդէ թէ ձեռագիր Աստուածաշունչը ամբողջ չէ եղեր, այլ «մարդաբէութեանց մէկ մասը նոր կտակարանի հետ կապուած», թէեւ «Բիւզանդիոն»ի 2071 թիւով գրած իր առաջին յօդուածին մէջ նոյն գրքին համար ամբողջ մարգարէութիւնը կ'ըսէ հանդերձ չորս աւետարանիչներով, գործքով եւ Առաքելոց Թղթերով, ինչպէս նաեւ մէկ Սաղմոս եւ երկու Աւետարան՝ տարբեր ձեռագրեր կը ցուցնէ հոն: Մինչդեռ հոս պաշտպանողականին մէջ Սաղմոսը պակաս էր կ'ըսէ եւ պատկերաւոր Աւետարանը Թուական չունէր: Բոլորին համար ալ կ'ըսէ թէ բոլորագիր էին եւ տարի է հաստատութիւն ՊԶ. Թուականը կը վերագրէ Աստուածաշունչին, մինչդեռ այդ դներ կան հոս որ Աստուածաշունչը միջակ երկաթագիր է եղեր:

Եթէ այդ ձեռագրերը վերջին դարերու գործեր էին եւ այդչափ անոյշ, ինչպէս կ'ըսէք յունիս 29ի ձեր առաջին յօդուածին մէջ, «Տօքթէօր Հարիսըն զանոնք քննեց իբրեւ հայ դրչագրութեան նմոյշներ ունենալու եւ տեղւոյն կանոնին հետ բաղդատական ուսումնասիրութիւններ ընելու նպատակով», ինչո՞ւ անճարակօրէն կը պատճառաբանէք. «Որովհետեւ լեզուագէտ ըլլալուն մտադիր է հայերէն լեզուն եւս (գրաբար) մը շարակել. արդէն մի քիչ կարդալ ալ գիտէ»: Քիչ մը հայերէն կարդալ գիտցող Տօքթ. Հարիսը, հայերէն գրաբարի բաղդատական ուսումնասիրութիւնն ընելով հանդերձ՝ անգլիականին հետ ալ բաղդատական ուսումնասիրութիւններ պիտի ընէ. Տօքթ. Հարիսի՞ն կրնար գրաբար ապագրեալ գիրքերու վրայ իբրեւ նոր մը գրաբար տարբերակն հանդէ ձեռագրաց բանասիրական ուսումնասիրութեանց մէջ մանել: Ձեր խօսքէն կը հեռեւի թէ իրրեւ գրավաճառ գրաբարի դասագիրք մը ծախեր էք իրեն. մինչդեռ տօքթէօրը գիտէ անշուշտ իր ըրած գործունէութիւնը:

Պ. Լեւոնեան կը պնդէ թէ ոչ Աղտիկ, հարցուց Իվօն, քիչ մը դարմացած այդ առեղծուածային խօսքերուն վրայ, գիտնալով որ երեքը հակում ունէր խորհրդապաշտութեան:

— Անտարակոյս, պատասխանեց աբբայ Բարնէլ ծիծաղելով: Եթէ եկեղեցի չգտիք, ինծի չպիտի հանդիպիք: Արդ՝ քիչ մը առաջ ինծի չըսի՞ք թէ այդ սարսափելի մարդը կ'ուզէ իր ղէնք գործածել ձեր գլուխ գլխի հետ ունեցած տեսակցութիւնը իր դրասենեակին մէջ: Լաւագոյն պատասխանն ալ կրնայ տալ հանանական զրպարտութեանց: Անոնք որ իմ ընկերակցութեամբս տեսնին ձեզ, դէթ պիտի կրնան հաստատել թէ նոտարին գրասենեակը չէիք գնացեր այդ միջոցին:

Այս զուարթաբար ու կաղդուրիչ խօսքերէն յետոյ, որպան բաժնուեցաւ մանկամարդ աղջիկէն, ըսելով թէ ժամը չորսին Պինիքէն կառք պիտի նստէր, Սէն-Պրիէօք երթալու համար:

Իվօն կը դղրդար, երբ կը խորհէր թէ քիչ յետոյ ամէն ինչ մօրը պատմելու պիտի ըլլայ, ինչ իրաւունք ունէր, ինչո՞ւ համար հովիւ եղեր էր:

Կրնա՞յ երբեք անմեղադրելի համարուիլ այն հովիւը որ տեսնելով թէ ոչխարները իր սրիդի կամ փղի ձայնին մարկ չեն ըներ ու իրեն չեն հետեւիր, քէն ընելով իրենցմէ, թողեր է որ երթան կորսուին, խորխորատ մը իյնան: Աչքարէի վրայ ո՞ր հովիւ կրնայ ինքզինքը արդարացնել այդպիսի պարագայի մը մէջ, ըսելով. «Ի՞նչ ընեմ, ինծի մարկ չբրին. ես ալ ձգեցի որ ըլլան ինչ որ եղան»: Իր ամենամեծ պարտականութիւնը չէ՞ միթէ կարելի եղած ամէն միջոցը ի գործ դնել, նոյնիսկ անկարելին փորձել՝ իրենց օգտուլը ու փրկութիւնը չճանչցող խեղճ կենդանիները փրկել իրենց մոլոր ճամբէն:

Մարդկային եւ ոչխարային հօտերու, ինչպէս եւ հոգեւոր ու մարմնաւոր հովիւներու միջեւ եղած բոլոր համեմատութիւնները նկատի առնելով հանդերձ՝ կ'եզրակացնենք թէ Առաջնորդ մը կամ Առաջնորդի պաշտօն ո եւ է մակդիրով վարող եկեղեցական մը որ չի գիտեր կամ չի կրնար խնամքին յանձնած բանական հօտին բարի իսկական իմաստով՝ առաջնորդութիւն ընել դէպի բարին եւ օգտակարը, որ անոր մարքն ու խելքին, սրտին ու հոգւոյն վրայ ներգործութիւն ընելու ձիրք չնորհք ու իմաստութիւն չունի, որ անոր սխալ ըմբռնումները թիւր գաղափարները ուղղելու, մոլար հակազդումները եւ յոռի զգացումները, փոխելու ու բարելաւելու հրաշագործ զօրութեամբը օժտուած չէ, իսկապէս անարժան է իր օգնական ու կոչմանը, իր պաշտօնին ու կարգին: Հեռեւապէս երբ այնպիսին հետ խնդիր կ'ունենայ ժողովուրդը, գլխաւոր յանցանքը իրն է, պատասխանատու մը, անկարող մըն է: Ա՛ռ որ հոգեւոր պաշտօնեաները, Առաջնորդ, Փոխանորդ, երկարաեւ պաշտօնավարութիւններ ունեցած են, անցեալ տարուն թեան չնորհը չէ այն, այլ պաշտօնէին իմաստութեան եւ բարոյական դերազանցութեանը:

Բայց ինչպէս աշխարհի վրայ չկայ բան մը որ իր բացառութիւնը չունենայ, նոյնպէս սա ալ իր բացառութիւնը կրնայ ունենալ: Այդ բացառութիւնը միշտ բացառութիւն է, սովորականը, ընդհանրականը մեր հանած եզրակացութիւնն է:

ՅՈՒՍԱԿ

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ (26)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՆՕՏԱՐԻՆ ԴՂԵԱԿԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ՔՈՒԷՍԱՓՈՂ ՍԷՐԸ

Գ.

ԱՒԵՐՈՒՄԸ

Իվօն ինքզինքը չակեց ընդսա չարժումով մը, եւ ձեռքերը իրարու մեացուցած, դէմքը ճաճանչագեղ, գոչեց.

— Օ՜հ, պարոն աբբայ, օ՜հ իմ բարի հայրս: Եթանի՞ թէ ճիշդ ըլլային այդ խօսքերը: Եթէ գիտնայիք այդ խօսքերուն թողած լաւ ազդեցութիւնը իմ վրաս ու մտիկ, հարցուց Իվօն, քիչ մը դարմացած այդ առեղծուածային խօսքերուն վրայ, գիտնալով որ երեքը հակում ունէր խորհրդապաշտութեան:

— Անտարակոյս, պատասխանեց աբբայ Բարնէլ ծիծաղելով: Եթէ եկեղեցի չգտիք, ինծի չպիտի հանդիպիք: Արդ՝ քիչ մը առաջ ինծի չըսի՞ք թէ այդ սարսափելի մարդը կ'ուզէ իր ղէնք գործածել ձեր գլուխ գլխի հետ ունեցած տեսակցութիւնը իր դրասենեակին մէջ: Լաւագոյն պատասխանն ալ կրնայ տալ հանանական զրպարտութեանց: Անոնք որ իմ ընկերակցութեամբս տեսնին ձեզ, դէթ պիտի կրնան հաստատել թէ նոտարին գրասենեակը չէիք գնացեր այդ միջոցին:

Այս զուարթաբար ու կաղդուրիչ խօսքերէն յետոյ, որպան բաժնուեցաւ մանկամարդ աղջիկէն, ըսելով թէ ժամը չորսին Պինիքէն կառք պիտի նստէր, Սէն-Պրիէօք երթալու համար:

Իվօն կը դղրդար, երբ կը խորհէր թէ քիչ յետոյ ամէն ինչ մօրը պատմելու պիտի ըլլայ, ինչ իրաւունք ունէր, ինչո՞ւ համար հովիւ եղեր էր:

Կրնա՞յ երբեք անմեղադրելի համարուիլ այն հովիւը որ տեսնելով թէ ոչխարները իր սրիդի կամ փղի ձայնին մարկ չեն ըներ ու իրեն չեն հետեւիր, քէն ընելով իրենցմէ, թողեր է որ երթան կորսուին, խորխորատ մը իյնան: Աչքարէի վրայ ո՞ր հովիւ կրնայ ինքզինքը արդարացնել այդպիսի պարագայի մը մէջ, ըսելով. «Ի՞նչ ընեմ, ինծի մարկ չբրին. ես ալ ձգեցի որ ըլլան ինչ որ եղան»: Իր ամենամեծ պարտականութիւնը չէ՞ միթէ կարելի եղած ամէն միջոցը ի գործ դնել, նոյնիսկ անկարելին փորձել՝ իրենց օգտուլը ու փրկութիւնը չճանչցող խեղճ կենդանիները փրկել իրենց մոլոր ճամբէն:

Մարդկային եւ ոչխարային հօտերու, ինչպէս եւ հոգեւոր ու մարմնաւոր հովիւներու միջեւ եղած բոլոր համեմատութիւնները նկատի առնելով հանդերձ՝ կ'եզրակացնենք թէ Առաջնորդ մը կամ Առաջնորդի պաշտօն ո եւ է մակդիրով վարող եկեղեցական մը որ չի գիտեր կամ չի կրնար խնամքին յանձնած բանական հօտին բարի իսկական իմաստով՝ առաջնորդութիւն ընել դէպի բարին եւ օգտակարը, որ անոր մարքն ու խելքին, սրտին ու հոգւոյն վրայ ներգործութիւն ընելու ձիրք չնորհք ու իմաստութիւն չունի, որ անոր սխալ ըմբռնումները թիւր գաղափարները ուղղելու, մոլար հակազդումները եւ յոռի զգացումները, փոխելու ու բարելաւելու հրաշագործ զօրութեամբը օժտուած չէ, իսկապէս անարժան է իր օգնական ու կոչմանը, իր պաշտօնին ու կարգին: Հեռեւապէս երբ այնպիսին հետ խնդիր կ'ունենայ ժողովուրդը, գլխաւոր յանցանքը իրն է, պատասխանատու մը, անկարող մըն է: Ա՛ռ որ հոգեւոր պաշտօնեաները, Առաջնորդ, Փոխանորդ, երկարաեւ պաշտօնավարութիւններ ունեցած են, անցեալ տարուն թեան չնորհը չէ այն, այլ պաշտօնէին իմաստութեան եւ բարոյական դերազանցութեանը:

Բայց ինչպէս աշխարհի վրայ չկայ բան մը որ իր բացառութիւնը չունենայ, նոյնպէս սա ալ իր բացառութիւնը կրնայ ունենալ: Այդ բացառութիւնը միշտ բացառութիւն է, սովորականը, ընդհանրականը մեր հանած եզրակացութիւնն է:

ՅՈՒՍԱԿ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

ՏՂՈՅ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Տղան աքանչելապէս ճարպիկ եւ խարպէս սրամիտ էակ մըն է: Բնազդով կը հասկնայ, առանց հարկ եղածէն աւելի կարեւորութիւն տալու սա բառին թէ դուք իր յոյսա եւ քմական հաճոյքներուն «թշնամին» էք. ձեր երկուքէն մէկը, դուք կամ ան, պէտք է յաղթէ:

* * *

Փոքրիկ Շառլօ ձեր ժանին պէս հայրիկ մը ունի՝ չուկայի գործերով զբաղած, ուրկէ կը վերադառնայ շատ անգամ յոգնած դաղրած եւ չնչին պատճառով մը դայն կը պատժէ: Արդիւնք. տղային յաւ Շառլոյի համար, եւ, եթէ խորը նայինք, կը գտնենք ա՛ի իրաւութեան զգացում մը, ուրկէ կ'եզրակացուի թէ այսինչ կամ այսինչ բանը ընելը չէ գէշը, եւ ասիկա իր բանականութենէն, անձնապատասխանութեան զգացումէն, պատուէն, իպատասխանի մօրը դիտողութիւններուն:

Սակայն երբ մօրը դիմաց գտնուեցաւ, երբ տեսաւ կորովէ զուրկ ու անհոգ այդ կինը, տրիւթիւնը պակսեցաւ իրեն:

— Ատենը շատ ուշ է, ըսաւ Իվօն մտովի, խօսակցութիւնը լեռանգելու պատրուակ մը գտնելով ինքնիրեն: Այս իրիկուն ալ Թա՛ղ հանդարտ անցնի: Վաղը տասն պիտի ունենանք խօսելու:

«Վաղուան մի լեռանգեր ինչ որ կըրնաս այսօր ընել», կ'ըսէ ազգերու իմաստութիւնը: Իվօն ալ Բէրնարդ ճանչցաւ այդ առածին ճշմարտութիւնը. սակայն, դարմանալի բան, Իվօն չզղջաց առածներու դէմ գործած ըլլալուն համար:

Յաջորդ օրը, արդարեւ, ամէնէն այլանդակ անակնկալը վերապահուած էր այդ ոգաւոր հոգիին, որ երեւաւ տարիի է ոչ մէկ բանի վրայ չէր զարմանար ալ եւս:

Առաւն կանուխ ելած էր, չկրնալով քնանալ: Ե՛ւ որովհետեւ ուրիշ Բէրնարդն սովորութիւն ունէր առաւն ուշ ելնելու, մանկամարդ աղջիկը գացած էր իր մայրն անրկանքներուն մէջ թաղուելու դարտատանին մեծ ծառերուն հովանիին տակ:

Ծովին եղերքը գտնուող թէրասին վրայ՝ ինքնամոռացման մէջ թաղուած, ոչ-քերը անհնարաւոր առած էր:

Բնաւ չզգաց ժամերուն սահիլը եւ Պ. Պրիւլէն Պաւա-ա'Սմսը ընող կուգին անիւներուն հնչած ձայնը ականջներուն վրայ:

Սպասուհիին ձայնը սթափեցուց զինքը անրկանքէն, երբ ծանոյց նոտարին ա նակնկալ այցելութիւնը:

— Պարո՞ն Պրիւլէ մի, ըսաւ Իվօն, սառնց նշմարելու որ բարձրաձայն կը խորհէր Պ. Պրիւլէ հա՞ն է: Ի՞նչ համբաւ կութիւն, չիտակը:

(Շարունակելի)

ՍԷՐ

Սակրատ իր մէկ աշակերտին վրայ խօսելով՝ կ'ըսէր օր մը.

—Ի՞նչ կրնամ իրեն սովրեցնել... դիս չէ՞ սիրեր:

Կը տեսնէք, մօրքեռաղջիկս, որ ինչպէս ամէն վարդապետութեան, նմանապէս բարոյական ամէն հեղինակութեան մեկնակէտը, էական հիմը՝ սէրն է:

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԿՈՐՈՎ

Ժանի հետ միջոժամանակ դասախօսակութեան միւնոյն ձեւը գործածելի աղջկանս ալ, զարգացնելով ասոր մէջ բարոյական կորովը, առանց ուրիշի օգնականութեան ինքզինքը կառավարելու եռանդը եւն.: Արդիւնքը շատ յաջող եղաւ. ապրն բնաւորութիւնը՝ որ արդէն հրահանգուած է հնազանդութեան մէջ, լաւ յարդարուած դեռանի մը նման, իւրացուց այն թանկագին հատկութիւնը, զորս յետոյ կրցաւ արդիւնաւորել:

Այս օրերս պակերազարդ լրագիր մը թղթակով՝ ալբերաւ հանդիպեցաւ պակեր մը որուն մէջ կը ներկայացուէր աղջիկ մը որ առիւծի մը հետ կը խաղար...: Պակերին տակը սապէս կը ցուցուէր կառաւագիներու հրահանգաւորեան եղանակը.

«Եթէ սանձահարդը մէկ անգամ միայն տեղի տայ դեռ մտադրաղ անասունին, կրնայ պարտաւոր նկատել ինքզինքը, որպէսզի առիւծը իր ուժին գիտակցութիւնն ունի, ինքզինքը մարդէն աւելի զօրաւոր կը դայ:»

Չեր չաբանձին ա՛րէլիկ ալ սիրուն եւ բեւեռի ձեզ, սիրելի՛ մօրքեռաղջիկս, անիկա մեր ամենուս պէս, ուա՛ղ, պզտիկ ամէնի կենդանի մըն է, զոր պէտք է զսպել:

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

Ընդհանրապէս ազգին «անձնիշխանութիւնը» չափազանց կը համարինք: Իր պատասխանատուութիւնը մեր կարծիքն շատ քիչ է. հոն ուր չատ անդամ բարկութիւն, չարակամութիւն, ծուլութիւն կը տեսնենք՝ իրապէս թեթեւ սնդաուութիւն մը կայ. իր բարոյական ուժը ֆիզիքականին հետ սերտաբար կապուած է, եւ դայն մեծցնելով բանաւոր առողջապահութեան մը հրահանգներուն համաձայն ու իր առողջութիւնը բարելաւելով՝ իր նպատակը կ'ուզուի:

Իմ երեք տարու փոքրիկ ազիկս ադիքի յանախակի թունաւորութիւններ (intoxication) կ'ունենար, որոնք կը յայտնուին մարմնոյն վրայ տարուներ երեւան գալով եւ... բուսն բարկութիւններով, զոր անկարելի է հանդարտցնել. անոր քաղցրէլ կուտամ. ալաւցնները ու բարկութիւն կը դադրին:

Ուրեմն առաջին եւ հիմնական սկզբունք դատարակութեան մէջ՝ առողջապահութիւն է, առողջապահութիւնն ամէն բանէ առաջ: Պէտք է ջանալ խնամով եւ հոգատարութեամբ կանուսրել անդառութիւնը, քանը, պզտամները եւն.:

Թրզմ.

Ռոսնարդ Տ. ՊԱՂՏԻՐԵԱՆ

(Շարունակելի)

կեղծաւորութիւնը մեծարանք մըն է զոր մոլութիւնը կը մատուցանէ առաքինութեան: Լա Ռոշֆուգո

Քիչ բարեկամութիւններ ունենալ պիտի մնայն, եթէ իւրաքանչիւր ոք գիտնար թէ իր մասին ի՞նչ կ'ըսէ իր բարեկամը երբոր ինքը բացակայ է: Դոյն

Երջանկութիւնը որ եւ է տեղ մը կը գտնուի. բայց մարդ հոն չերթար երբեք, այլ կը կարծէ թէ այնտեղէն վերադարձած է: Ա. Հուսեյ

Սէրը՝ ծիծեռնակներուն պէս՝ երջանկութիւն կը բերէ տուներուն մէջ:

Հաւաքեց Ա. Ն. Թ. Էմիլ Զոլա

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղր
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 ֆր.
» » » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստային փող կ'ընդունուի , 115 դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով :
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բորբ-Արթուրի մէջ.— Զինուորական գործողութիւնները. — Լիաօ-Եանկի տուրը. — Ճակատամարտներ:

Բարիզ, 29 օգոստոս.— Բանտոս մարտկոցը, որուն Ճապոնները տիրեցին Թա-Ֆա-Զանէն դէպ ի առաջ, երկու թնդանօթով միայն զինուած էր եւ գլխաւոր զօրքին ամրոցներուն մէջ հաշուուած չէր. կ'երեւայ թէ Ռուսները դայն չնչած էին այժ ամայ Թանկ-Թա-Ֆէսի դառիթափներուն: Այդ փոքր ամրոցին դերը երկրորդական ու աւժանակ էր, եւ անոր կորուսաը մեծ բան մը չէ: Թէ 5 ամրոցը, որուն համար ալ կ'ըսուի թէ Ճապոնեներուն ձեռքը ինկած է, կ'երեւայ թէ Բոհատոյի մարտկոցին անմիջապէս կիցը կը գտնուի: Անոր անկումը աւելի կարեւոր բան մը պիտի ըլլայ; բայց լուրը բնաւ ըստուգուած չէ. շատ հաւանական է որ Զէ-Ֆուի մէջ այդ ամրոցը կը լիցնուի Բոհատոյի մարտկոցին հետ: Ուկլովտաա (Զաօ-Միաօ կամ Այշ-Զաի) լերան առջեւ կացութիւնը կայուն է եւ Լաօ-Թի-Զանի վերտաբերեալ լուրերը հակասական են: Վերջակէս Ճապոնները չեն յառաջանար Բորթ-Արթուրի առջեւ: Այդ կէտին վրայ անոնց Ջանքերուն ամբարիւնը կը փութանէ ասանց ձեռնարկները պատերազմին հիւսիսային դաշտին վրայ՝ փոխադարձաբար օրէնքին համաձայն որ այդ գործողութիւնները կը կապէ Բաւա-Բանկի գործողութիւններուն: Արդարեւ յարձակողական վերաբերմամբ մը կայ Լիաօ-Եանկի ամրոցի շրջանակին մէջ, եւ օգոստոս 26ի արեւնայի ճակատամարտէն ետքը, տարակուսելի չէ որ Ճապոնները մտադրութիւն չունենան ճամբայ մը բանալու մինչեւ ռուսական բանակին սիրաը: Օրուան յաջողանութիւնը կը վերաբերի լեռնոտ կիրճերուն, Հու-Ցիա-Ցէի եւ Ան-Բիկի միջեւերը: Բուրոքի զօրավարին բանակին մեծ մասը այդ ուղղութեամբ կ'երեւայ, մինչդեռ Նոձու զօրավարին բանակը, Լան-Տիա-Ամի մէջ, կը սպառնայ Թան-Հո-Եանի: Երկուքն ալ առերեւոյթս հակամէտ կ'երեւան չարձելու Թան-Հոյի ճակատին վրայ, բայց այս վերջինը նպատակէտին չատ մօտ է՝ այսինքն ամենաւոր անշրպանների անչատուած է անկէ, Բուրոքի կ'ելնայ գլխաւոր ծիգը: Կատաղութեամբ յարձակելով իր դէմը գտած է Թամպովի դիւցազնական զօրագունդը՝ հաւատարիմ Տրակամրոյկն սատած դասերուն, եւ միւսարժանի Ս. Դէորգի խաչին զոր կը կրէ իր դրօշին վրայ: Զորս օրուան (օգոստոս 24, 25, 26, 27) ճակատամարտէ ետքը Ռուսները ետէր կը մնային Ան-Բիկի եւ Թան-Հո-Եանի իրենց դիրքերուն: Որովհետեւ այդ դիրքերը յառաջացեալ դիրքեր են միայն եւ թէ մեծ ճակատամարտը Լիաօ-Եանկի դաշտին մէջ պիտի կատարուի. տակէ կարելի է զուշակել թէ պատերազմին այդ վճռական շրջանը օ՞րքան ժամանակ պիտի տեւէ եւ օ՞րքան մարդու կորստեան պատճառ պիտի ըլլայ: Ան-Զան-Զուանկի թողուելը երկրորդական իրողութիւն մը կ'երեւայ. այդ կէտը կարեւոր չէր Ռուսերուն համար: Միւս կողմէ Ճապոնները երկու զօրաբաժին միայն ցոյց տուած են այդ տեղը: Զինուորներու թիւի այդ տկարութիւնը, հիմակու

ւերը եւ նաւատանգիստին բոլոր նաւերը լուսազարդուած էին։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

ՕՍՄ. ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐՈՒՆ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, օսմ. նոր մարտանաւերը՝ Մհուտիէ, Համիտիէ, Մեճիտիէ, Էրթողրուլ, Ագիֆատ ու Ալբակուբ, երէկ ժամ 3ին Պոսֆոր նեղուցը գիշերը ժամանեցին։ Առաջ երեքշաբթի իրիկուն Միխիլիէ ճամբայ ելած էին։ Այդ մարտանաւերուն հրամանատար էր Մհուտիէի զրահաւորին վրայ։ Մարտանաւերը չորեքշաբթի գիշեր ժամ 6ին Տարտանել հասան եւ ճամբայ ելան դէպ ի Կ. Պոլիս։ Երէկ առաւ ժամ 3ին Մաքրիգիւղի առջեւ հասան եւ կեցան։ Երկու ժամ ետքը կայս. Իրատէի մը համաձայն, չգեմակոյկով մը հոն ժամանեցին ծովային սպայակոյտին նախագահ Մէհմէտ փաշա եւ ուրիշ պաշտօնատարներ որոնք Վեհ. Սուլթանին կայս. մեծարանքները հաղորդեցին մարտանաւերուն հրամանատարին, սպաներուն եւ նաւաստիներուն։ Մախաւսէի Ինսան չգենաւը տարաւ զինուորական նաւագծաւորներու խումբ մը որոնք կայս. Էրթողրուլ չգենաւը գացին։ Մաքրիգիւղի եւ Ամպէշճանէսի եղերքները ժողովրդեան սաստիկ բազմութիւն մը հաւաքուած էր եւ մարտանաւերը կը դիտէր։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, մարտանաւերը ժամը 8ին ճամբայ ելան Մաքրիգիւղի առջեւէն։ Հրամանատար էշրեֆ փաշա Էրթողրուլ չգենաւը անցած էր։ Ամէնէն առաջ կ'երթար Էրթողրուլ, յետոյ Համիտիէ եւ Մեճիտիէ ապա Մհուտիէ եւ ամէնէն վերջը Ագիֆատ ու Ալբակուբ, որոնք ժամ 9 ին Սէրայ Պրունէն ներս մտան։

—Վեհ. Սուլթանը օրուն ներկայութեանը ընդունուած էին այդ միջոցին բոլոր նախարարները, բարեհաճեցաւ կայս. Պոլսէն դիտել մարտանաւերուն ժամանումը։

—Էրթողրուլի մէջ նաւագծաւորները Համիտիէ քայլերգը կը նուագէին եւ բոլոր մարտանաւերուն նաւաստիները կայմերուն վրայ ելած՝ բարեւի կեցած էին։ Պէյլիկթաշի առջեւ ամէնքն ալ «Բարիշտիմ չոք եալա» գոչեցին։ Հոն գանուող կայս. չգենաւերը եւ օսմ. ու օտար բոլոր նաւերը բարեւեցին մարտանաւերը։ Ֆրանսական դեսպանատան Վոքուր պարհկանուն ալ որ Թէվֆիքէի առջեւ կեցած էր, բարեւեց օսմ. մարտանաւերը դիւանագիտական նշանակիմը միջոցաւ։ Մարտանաւերը նոյն կարգով մինչեւ Զէյնէլաբիտինի գացին։ Էրթողրուլ խարսեց Սթամպոլ չգենաւին մօտ։ Այդ միջոցին ծովին վրայ բազմաթիւ մակոյկներ ու նաւակներ կային՝ հետաքրքիրներով լեցուն։ Ժամ 10ին մօտ Դարաքէոյի եւ Ունգարանի կամուրջները բացուեցան։ Մարտանաւերը Ոսկեղջիւր մտնելով խարսեցին Թէրսանէի առջեւ։

—Այդ մարտանաւերը գիշերը լուսազարդուեցան էլեկտրական լոյսերով։

ՍՈՖԻԱՅԻՆ կը հեռագրեն թէ Վեհ. Սուլթանին Դահակալութեան տարեդարձին առթիւ, երէկ, երաժշտական քանի մը Ընկերութիւններ կայս. գամիսէրութեան պաշտօնարանին առջեւ երթալով Համիտիէ քայլերգը նուագեր եւ շնորհաւորութիւններ ու բարեմաղթութիւններ ըրեր են։ Կէսօրէն երկու ժամ առաջ Ֆէրրանան իշխանին անձնական զօրագունդին նուագածուներն ալ գամիսէրութեան պաշտօնարանին առջեւ երթալով, Համիտիէ քայլերգը նուագեր են։ Գամիսէր Ֆէրրուխ պէյ, բոլոր պաշտօնեաներէն շրջապատուած, ընդուներ է հիւպատասական մարմնոյն եւ բազմաթիւ անհատներու շնորհաւորութիւնները։ Իշխանը իր առաջին թիկնապահը, արթաղապետը եւ իր քարտուղարը ղրկեր է կայս. գամիսէրին մօտ՝ շնորհաւորութեան համար։ Այդ միջոցին ներկայ դտնուեր են նաեւ Պուլկարիոյ նախարարները, բարձրաստիճան պաշտօնատարները եւ երեւելիները։ Բիլ եաքը Միւֆթին ու Սոֆիայի իսլամները գամիսէրութեան պաշտօնարանը ներկայացեր են։ Միւֆթին իր ներկաներուն անունով խնդրեր է գամիսէրէն իրենց հաւատարմական զգացմանց հաւասարը մատուցանել յոյս կայս. Դահոյից։ Մի. ֆթին բարեմաղթութիւններ ըրեր է Վեհ. Սուլթանին համար։ Ֆէրրուխ պէյ ալ պատասխաններ է։ Բոլոր ներկաները «Բարիշտիմ չոք եալա» գոչեր են։ Դամիսէրութիւնը շաքարեղէններ եւ դրամներ բաշխեր է։ Նաեւ գամիսէր մը յանձնուեր է Միւֆթիին՝ իսլամական կարօտ ընտանիքներու համար։ Կէսօրին սեղան մը տրուեր է գամիսէրութեան պաշտօնարանին մէջ, որուն մասնակցեր են Միւֆթին եւ գամիսէրութեան պաշտօնեաները։ Դիւղերը նոյն պաշտօնարանը էլեկտրական լոյսերով զարդարուեր է։ Նաեւ սեղան մը տրուեր է՝ Սոֆիայի իսլամներուն եւ պուլկար երեւելիներուն։ Զինուորական նաւագծաւորները մինչեւ կէս գիշեր նաւագեր են։

ԻԶՄԻՐԻՆ կը հեռագրեն թէ կայս. Դահակալութեան տարեդարձը շատ փայլուն կերպով տօնուեր է։ Տեսարանը դիւթական էր։ Կառավարական պաշտօնարանին մէջ հարիւր քսան հոգիներ սեղան մը տրուեր է, յետոյ շքեղ պարահանդէս մը տեղի ունեցեր է։

ՊՐԻՍԷԼԷՆ կը հեռագրեն թէ Օրիաճ լրագրին տեսութիւնը Պլանքենպերկի մէջ մեծ հանդիսներ կատարեր է Վեհ. Սուլթանին Դահակալութեան տարեդարձին առթիւ։ Այդ տեղը օսմանեան ու պելժիկական դրօշներով զարդարուած էր։ Հանդէսը առաւօտ սկսեր է քաղաքին բոլոր վարժարաններուն տղոց հաւաքուելովը։ Կէսօրէն ետքը մեծ նաւագանդէս մը տեղի ունեցեր է։ Խրերը ու նաւագծաւորները փայլուն կերպով երգեր ու նուագեր են՝ մասնաւորաբար պարտաստուած երգ մը։ Նաւագանդէսին ետքը ծաղիկի պսակ մը կատարեր է։ Խաղալիկներ ու լիւնատակներ բաշխուեր են աղոց։ Դիւղերը երեկոյթ ու նաւագանդէս մը տրուեր է։ Նաեւ թատերական ներկայացում մը։ օսմանեան ու պելժ ժողովուրդին բարեկամութիւնը հռչակող։ Այդ հանդէսին ներկայ գտնուեր են քաղաքապետը եւ տասը հազարէ աւելի ժողովուրդ։ Հրաւիրեալ երը կ'ընդունուէին Օրհանի անօրէնին ու ընտանիքին եւ երեւելիներէ կազմուած յանձնաժողովի մը կողմէ։ Վեհ. Սուլթանին անունը խանդավառութեամբ ծափահարուեր է։

ՄԱԱՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Հիճազի երկաթուղիին առաջին մասին, Դամասկոսէն Մաան, բացումը երէկ կատարուեր է մեծ հանդէսով եւ բարեմաղթութիւններ եղեր են Վեհ. Սուլթանին համար։ Ներկայ գտնուողներուն բաշխուեր են նոյն առթիւ հատատուած շքադրամները։

ՄԱՅՍՈՒՍԻի հաւլոյն Դերմանիոյ մէջ չինել արուած Պաղտաս ու Հալեպ շքեղնաւերը երէկ սկսան երթեւեկել Դարաքէոյի կամուրջին ու Հայատար Փաշայի միջեւ՝ ասը վայրկեանէն կարելով այդ ճամբան։

ԱՌԱՋԻՆ ՖԷՐԻԴՈՒԻԹԵԱՆ ատիճան տրուեցաւ Սպարապետ Դրան հեռեւակներու ճիւղին նախագահ Ճէմալ փաշայի եւ ընդհանուր պիտոյքի ճիւղին նախագահ Ահմէտ Աֆոֆ փաշայի։

ՀՈՂԱՆՏԱՅԻ ԹԱԳՈՒՀԻՆ. — Արտաքին գործոց նախարարութեան Թարգման Սատաէտտին պէյ, երէկ, Հոլանտայի դեսպանատունը գնաց եւ Վիլհէլմինա Թագուհիին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին կողմէ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ դեսպան Պիլանա կոմսին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ մէջ վերջերս համայնքներու խորհուրդներուն ընտրութեանց ատեն նախարարական կուսակցութիւնը շահեր է։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԹԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ. — Հանդ. Պարպի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ այս տարի Յունիս 24ին, Խարբերդի մէջ տեղի ունեցած շերամաբուծական մրցման մէջ հետեւեալ անձերը մրցանակ ստած են։ Մրցանակներու բաշխման հանդէսը տեղի ունեցած է յունիս 28ին, Վսեմ. Կուսակալին նախագահութեամբ։

Ա. Կարգ (Թարմ խոշակ)

Քերոբ Զարիֆեան, Ոսկի չքդրմ. եւ 1000 ղրուշ։

Յակոբ Զաքարեան Ոսկեղօծ չքդրմ. եւ 800 ղրուշ։

Ազիզ Անչէրեան, Արծաթ չքդրմ. եւ 800 ղրուշ։

Համի Ահմէտ էֆ., Արծաթ չքդրմ. եւ 700 ղրուշ։

Վարդանի Թէվրիզեան, Արծաթ չքդրմ. եւ 600 ղրուշ։

Ազնիւ Անչէրեան, Պղինձ չքդրմ. եւ 600 ղրուշ։

Սարգիս Հէքիմեան, Պղինձ չքդրմ. եւ 500 ղրուշ։

Արաբի ագա, Պղինձ չքդրմ. եւ 400 ղրուշ։

Պետրոս Մանուկեան, Պղինձ չքդրմ. եւ 300 ղրուշ։

Բ. Կարգ (Շերամաբուծական գործիքներ)

Խաչատուր Թէվրիզեան, Ոսկեղօծ չքդ. եւ 500 ղրուշ։

Գ. Կարգ (Հնաոճան գործիք)

Արմէն Թէվրիզեան, Ոսկեղ. չքդր. եւ 500 ղրուշ։

Դ. Կարգ (Զանազանք)

Թթատատներու մրցում

Դէորգ Զարիֆեան, Երկրագործկն. չքդր. եւ 1500 ղրուշ։

Սարէն Գալուստեան, Երկրագործ. չքդրմ. եւ 900 ղրուշ։

Համի Ահմէտ էֆ., Երկրագործկն. չքդր. եւ 700 ղրուշ։

Շերամատնց մրցում

Վարդանի Թէվրիզեան Երկրագործական Նախարարութեան կողմէ արտոնեաց վկայական, եւ Պետրոս Մանուկեան, Հաճըմ Ահմէտեան, Արմէն Թէվրիզեան, Խաչոր Թէվրիզեան, Ստեփան Տինաճեան, Քերոբ Զարիֆեան ու Ազնիւ Անչէրեան՝ Արմանեաց վկայական ժիւրիին կողմէ։

ՎԱՐԶԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՊԵՏԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

ԱԶԳ. — Առկէ առաջ պաշտօնական Զեկոյց մը ծանուցած էր հատարակութեան թէ Դրաշմաուրքի Նոր Կանոնագրին 20դ եւ 79դ յօդուածներուն մէջ նշանակուած թաւղթերուն իտիցուելիք դրաշմաթաղթերը տակաւին պատրաստած եւ չբաշխուած հանուած չըլլալով, հարկաւորները արտօնուած էին այժմ գանուած դրաշմաթաղթերը գործածելու մայրաքաղաքին մէջ մինչեւ Օգոստոսի վերջը եւ գաւառներու մէջ մինչեւ Սեպտեմբերի վերջը։ Թէեւ այս պայմանժամերը տարուած չեն տակաւին, բայց կը ծանուցանենք թէ նոր դրաշմաթաղթերէն մայրաքաղաքիս պէտքերուն բաւելու չափ ապագրուած, եւ դրաշմաթաղթ վաճառողներուն յանձնուելով չբաշխութեան հանուած են Օգոստ. 19էն, այսինքն Վեհ. Սուլթանին Դահակալութեան տարեդարձի օրէն սկսեալ։ Սակայն հարկաւորները կրնան մինչեւ որոշում պայմանժամը, այն է ներկայ Օգոստ. ամսոյ վերջը, հին դրաշմաթաղթերը գործածել։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

18/31 Օգոստ. 1904

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

ԿՆՑՍ. ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱՎ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Մայր եկեղեցւոյ մէջ կատարուած բարեմաղթական արարողութենէն ետքը, Ս. Պատրիարքը կայս. Պալատ գնաց՝ ի դիմաց հայ ազգին երախտագիտական Ուղերձ մը մատուցանելու յաւս Դահոյից Ն. Կ. Վեհափառութեան։ Ն. Սրբազնութիւնը, միւս հպատակ հատարկութեանց հոգեւոր պետերուն հետ, այսինքն Յունաց Պատրիարքին, Հայ-Հռոմէականաց Կ.-Պոլսոյ. Փոխանորդին, Պուլկարաց Էկզարքին, Հայ-Բողոքականաց Ազգապետին, Հրէից Խախամապետին, Ասորւոց, Հռոմէական Ասորւոց, Մելքիդեանաց եւ Հռոմէական Մելքիդեանաց Պատր. Փոխանորդներուն հետ՝ արարողապետ Վեհ. Իպրահիմ պէյի առաջնորդութեամբ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուելու պատուոյ արժանացաւ։

Յունաց Պատրիարքը, ի դիմաց միւս հոգեւոր պետերուն, երախտագիտական ուղերձ մը կարդաց, զոր Թուրքերէնի Թարգմանեց Լեղոպէթ պէյը, յորում իւրեանց ժողովրդեան հաւատարմական եւ երախտագիտական զգացումները ու ջերմագին շնորհաւորութիւնները մատուցանելով յաւս Դահոյից Ն. Վեհափառութեան, բարեմաղթութիւններ կ'ընէր Վեհ. Կայսեր Թանկագին կենաց արեւշատութեան համար՝ Որուն հովանիին տակ իր բոլոր հաւատարիմ հպատակները կը բարգաւաճին։ Վեհ. Սուլթանը Իր բարձր գոհունակութիւնը յայտնեց հոգեւոր պետերուն կողմէ արտայայտուած երախտագիտական զգացմանց եւ շնորհաւորական բարեմաղթութեանց համար, եւ հրամայեց որ Իր Կայս. բարեւները հաղորդեն իրենց ներկայացուցած ժողովրդեան։ Հոգեւոր պետերը կրկին կրկին ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար։

Ս. Պատրիարքը ապա այցելեց Բարձր. Թահսին եւ Համի Ալի փաշաներուն։

Կիւրկիոյ Ս. Կաթողիկոսը եւ Սրբազաղէմի Ս. Պատրիարքը շնորհաւորական եւ երախտագիտական հեռագիրներ ուղղած են կայս. Պալատ՝ Վեհ. Սուլթանին Դահակալութեան տարեդարձին առթիւ։

— Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երեցեան երկու Կայս. Պալատ երթալով, յանուն Ս. Յակոբեանց միաբանութեան շնորհաւորութիւններ մատոյց՝ երախտագիտական զգացմանց արտայայտութիւններով։

Նոյնպէս երէկ Կայս. Պալատ գացին եւ երախտագիտական ու շնորհաւորական Ուղերձներ մատուցին՝ Տ. Բարթուղիմէոս, Տ. Մեսրոպ եւ Տ. Հմայեակ Սրբազանները։ Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկ.ի կ'ընկերանար Ամասիոյ Առաջնորդ Տ. Արիստակէս եպիսկ. Վանքեան որ երախտագիտական ու շնորհաւորական Ուղերձ մը մատոյց յանուն իր Վիճակին՝ Ամասիոյ ժողովրդեան։

—Երէկ գիշեր Ազգ. Պատրիարքարանը լուսազարդուած էր լաքեպէս, գունդոյն լապտերներով, Օսմ. դէօշներով եւ վերառուութիւններով։ Փոխանորդ Սրբազանը ընդունեց հիւրերը եւ Մայր Վարժարանի աշակերտները Վեհ. Կայսեր ձօնուած երգեր երգեցին։

Վարելապետ լուսազարդուած էին նաեւ Երուսաղէմառունը, Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանն՝ ի Բերա, Ս. Փրկչի Հիւանդանոցն ու Խաչատրի Դպրոցական Որբանոցը, ազգ. վարժարաններու եւ եկեղեցիներու դուռները, բարձրաբոլորձան եկեղեցականներու եւ բոլոր հայ երեւելիներու բնակարանները։

—Տ. Եղիշէ եպիսկ. Դուրեան, այսօր, միջօրէի կառախումբով կը մեկնի մայրաքաղաքէս դէպ ի Արմաշ։ Ն. Սրբազնութիւնը երկու օրի չափ հիւր պիտի մնայ Պիլէճիկ պիտի այցելէ։ Պատրիարքարանի կողմէ իրեն եղած յանձնարարութեան համաձայն բանաւոր կարգադրութիւն մը ընելու համար Առաջնորդ Տ. Մովսէս եպիսկ. Կէօմրիւկճեանի եւ թեմականներուն միջեւ ծագած անհամաձայնութեան նկատմամբ եւ անկէ պիտի ուղեւորի Դպրեվանք։

— Պէրութի նախորդ հոգեւոր տեսուչ Տ. Ներսէս Վ. Խապայեան, որ իր անձնական տարութիւնը դարմանելու նպատակով Պրուսայի Ջերմուկները երթալու համար մայրաքաղաքս կուգայ, Իզմիր հանդիպած միջոցին՝ Առաջն. Փոխանորդ Տ. Դանիէլ Վ.ի հրաւէրով քանի մը օր հիւր մնացեր է Առաջնորդարանը։

— Երուսաղէմէն կը գրեն թէ օգոստոսի սկիզբը իր մահկանացուն կնքեր է Բեթլեհեմի Ս. Ծննդեան տաճարին լուսաբար Աւետիս Պապան։ Հանգուցեալը ընիկ Ատանացի էր եւ 48 տարուան լուսաբար. ամբողջ միաբանութեան սէրը ու համարումը կը վայելէր։

ՀԱՑ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆԱՑ ԳՈՐԾԵՐ

Հայ-Բողոքական ազգայինները Բերայի կողմը մասնաւոր աղօթատեղի չունենալով, մինչեւ հիմա հոլանտական մասրան մէջ կը կատարեն իրենց կիրակնօրեայ պաշտօնը։ Սակայն այդ կողմերը բնակող բողոքական ժողովրդեան թիւը աւելցած ըլլալով, յատուկ եկեղեցիի մը շինութեան պէտքը տեսնուած եւ այդ մասին պատրաստուած յատակագիծը մատուցուած էր Կայս. կառավարութեան։

Դատական եւ կրօնական գործոց նախարարութիւնը այս անգամ Հայ-Բողոքականաց Ազգապետարանը ղրկած է Կայսերական Ֆերմանը, որ կ'արտօնէ բողոքական եկեղեցի մը, դպրոցի մը եւ հիւրատան մը շինութիւնը Բերա, Այնալը-Զէշմէ, գերմանական մասրան կից գտնուող ընդարձակ գետնին վրայ։

Հայ-Բողոքականաց ազգապետ Վսեմ. Յակոբ էֆ. Պօյաճեան երէկ Կայս. Պալատ երթալով, Հայ-Բողոքական հատարկութեան երախտագիտութիւնը մատոյց Վեհ. Կայսեր Դահակալութեան տարեդարձին առթիւ եւ խորին շնորհակալութիւն՝ մասրան շինութեան համար շնորհուած կայս. Իրաւային համար։

ԳԱԼՖԱՑԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Խնամակալութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ ի Մանչեսթր Տէր եւ Տիկին Միհրան էֆ. Դարամանեան մէկ անգլ. ոսկի նուիրած են հատատուութեան, Մարարոս էֆ. Թօքաթեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի։

ՈՒՍՈՒՄՆ. Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Բերա, Եսքի փողոց թիւ 1

Ուսումնարանիս ժն. տարեշրջանը կը սկսի Յոյսերքթի, 1/14 սեպտ. 1904։

Աշակերտաց ընդունելութեան եւ ուսումի մասնրամասնութեանց համար պէտք է դիմել Տնօրէնութեան երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը, առաւօտեան ժամը 9 –12 (Ը. Եր.)։

Խնամակալութիւն

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ

Բերա, 15 օգոստ. 1904 1—10

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՓՈՆՍՔԱՆՔԻՆՈՎ)

ԶՈՒՔՍԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԳՐԱՒՈՒՄ ԼԻԱՕ-ԵԱՆԿԻ

ՌՈՒՍԵՐԸ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԵՆ

ՃԱՊՈՆՆԵՐԸ ՄՈՒԿՏԷՆԻ ՎՐԱՅ ԿԸ ԳԱԼԷՆ

ԼԻԱՕ-ԵԱՆԿ, 1 սեպտ.— Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ օգոստոս 30ին, իրիկուան ժամ 7ին, Ճապոնները վերջին յարձակումի մը ձեռնարկեր են Ցէնկ-Հանկ-Զէնկի ճամբուն վրայ։ Ամբողջ գիւղերը ոչնչանան հրացանաձգութիւն մը կատարուեր է։ Հետեւեալ օրը ճակատամարտը վերսկսեր է։ Նոյն օրուան իրիկունը Ռուսերը յաջողցեր են երկաթուղիին երկայնքը՝ հարաւային կողմին ուղղութեամբ։

ԹՈՒՐԻՕ.— Ռիւթէր կ'ըսէ.— Այս առաւ ճակատամարտը կը շարունակուէր Լիաօ-Եանկի շուրջը։ Դեռ Թօքիոյի մէջ արդիւնքը յայտնի չէ։ Երէկ գիշեր, ուշ ատեն, պատերազմի դաշտէն ստանուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ երկու պատերազմիկներն ալ մէկ կողմը կարեւոր արդիւնք մը ձեռք բերած է։

—Ռիւթէրի մէկ երկրորդ հեռագիրը կը ծանուցանէ հետեւեալը.— Ճապոնական ձախ թեւը իր դիրքերը վերադարձաւ։ Լիաօ-Եանկի հարաւային կողմը գանուող Ռուսերը կէսօրէն ետքը սկսան նահանջել։ Ճապոնները կը հալածեն զանոնք։

—Ռիւթէրի վերջին մէկ հեռագիրը կ'ըսէ.— Ճապոնները երէկ գրաւեցին Լիաօ-Եանկը։ Ռուսերը բազմաթիւ օգնական զինուորներ ստացեր են։

ՄՈՒԿՏԷՆ.— Ռիւթէր կ'իմանայ թէ ասոր հաղար Ճապոներ հիւսիսային ափերէն Մուքէնի վրայ կը քալեն։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Սախարով զօրավարը հետեւեալը կը հեռագրէ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտին.— «Օգոստոս 31ին ճակատամարտը կատաղի եղաւ եւ կէս գիշերին ուսարեցաւ բոլորովին Ռուսերուն ի նպաստ։ Մեր բոլոր յաջողացեալ դիրքերը պահեցինք։ Թշնամին կորուստը խիստ շատ ըլլալու է։ մեր կորուստն ալ ահագին է։ Վիրաւորուեցան ի մէջ այլոց Մարծովքի զօրավարը, որ հիանալի իր վէրքերուն, զինուորներուն գլուխը մնաց։ Նաեւ Շթաքէլպերկ զօրավարը»։

(Սախարով զօրավարը հետեւեալը կ'աւելցնէ օգոստոս 30ի ճակատամարտին համար ղրկած իր հեռագրին վրայ.— Իրիկուան ժամ 9ին ուսարեցաւ ճակատամարտը։ Ռուսերուն կորուստը երեք հաղար ըլլալու է՝ դարմանուած վիրաւորներու թիւէն դատելով)։

—Տուքէէնէն օգոստոս 31 թուականով հետեւեալը կը հեռագրեն ռուսական հեռագրական գործակալութեան.— Առջի գիշերը կատաղամարտ մը, որ կը գանուէին Լիաօ-Եանկի առջեւ օգոստոս 30ին կատարուած ճակատամարտին ատեն դերի ինկած երկու հարիւրէ աւելի Ճապոներ, Մուքէնէն անցեր է դէպի հիւսիս երթալով։ Ուրիշ կառախումբ մը ալ կը սպասուի՝ նոյնպէս Ճապոնական դերիներով։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Սեպտ.—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բուրթի զօրավարին բանակին մէկ մասը անցեր է Թայ-Ցէ–Հօ գետը՝ եղերքին վրայ։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Շթաքէլպերկ զօրավարը վիրաւորուեցաւ թեթեւապէս անցեալ երեքշաբթի օրուան ճակատամարտին ատեն։

— Երեքշաբթի օրուան ճակատամարտին ատեն երկու կողմէն ասը հաղարաւոր հոգի սպանուած են։ Թնդանօթները մեծ աւեր գործեր են։

— Մուքէնէն կը հեռագրեն թէ օգոստոս 31ին բուռն ճակատամարտ մը վերսկսեր է Լիաօ-Եանկի մօտ։ Մանրամասնութիւն չկայ։ Բուրթքին զօրավարին զինուորները հարիւր լիսուն հազար հոգի կը հաշուուին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Լիաօ-Եանկի եւ Մուքէնի մէջտեղը Ռուսերուն հաղորդակցութիւնները ընդհատուեցան։ Ասը հազար Ճապոներ, որոնք հարաւային արեւելքէն կու գան, դէպ ի Մուքէն կը յառաջանան։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Շթաքէլ զօրավարը կը հեռագրէ թէ օգոստոս 23էն ի վեր Ճապոնացիներուն բոլոր յարձակումները եռամզուեր են։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԼԻԱՕ-ԵԱՆԿ ԳՐԱՒՈՒՄԱՆ

ՌՈՒՍԵՐՈՒՆ ԿՈՐՈՒՍԸ

ԹՆԴԱՆՕԹՆԵՐ ՈՒ ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ

ԳՐԱՒՈՒՄԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.— Լիաօ-Եանկի ու Մուքէնի միջեւ Ռուսերուն հաղորդակցութիւնները ընդհատուած են։

— Բուրթի զօրավարին բանակը տարուեց Թայ–Ցէ–Հօ գետին անցքը։

— Լիաօ-Եանկի մէջ Ռուսերուն կորուստը մինչեւ հիմա տասնրիւրդ հազար կը հաշուուի։ Ճապոնները գրաւեցին ութսունրմէկ թնդանօթ, քառասուն հազար հրացան եւ երկու հարիւր տաղ։ Ճապոնները ասոնց կորուստն է տասերկու հազար մեռեալ։ Նաեւ տասերկու թնդանօթ կորսնցուցին։

— Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ Բուրթի զօրավարը չէջապատեր է Բուրթքին զօրավարին հիւսիսային, կեդրոնական ու աջ թեւի դիրքերը։ Ռուսերը բոլորովին կը նահանջեն՝ Բուրթի ու Նոնա զօրավարին բանակներէն հալածուելով։

— Շանկայէն ու Թոքիոյէն առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Ճապոնները գրաւեր են Լիաօ-Եանկը։

ՄԱՐԻԵՆՊԱՏ.—Լաւատար թագաւորը այսօր, Մարիանպատէն ճամբայ ելաւ, Անգլիա վերադառնալու համար։

ՂԱԼԱՔԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՑՈՒՄ 20 Օգոստոս

Օսմ. Գոնսոլիտ Միացեալ	Ֆ. Ֆ.	94	07
Բուժելիի երկաթուղի	ֆր.	122	50
Շերքէթի Խալիէ	»	22	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռէժի	»	—	—
Օսմ. Պանքա	»	—	—
Ցունական պանքա	»	424	—
Տէրբոզ	»	243	50
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	»	4	20
Թրամուէյ բաժնեթուղթ	»	6	12
» ժուիսանս	»	2	—
» պարտատոմսագիր	»	492	—
Բարսի Ֆ. Պոլսոյ	»	512	—
Թրանսվալ	»	22	—
Քրէտիթ Ֆոնսիէ Եժիպտիէն Ա	»	251	—
» » » Բ	»	266	—
Լավրեսմ	»	49	—
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ	»	11	10
» պարտատոմսագիր «	»	525	—
ՓՈՂԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ֆր.	—	—
» » » չէք	»	109	17 1/2
Բարիզ » » »	Ֆր.	22	06 1/4
» » » չէք	»	—	—
Գերմանիոյ տեսակցութիւն	մարկ	18	71
Վիեննա չէք	Ֆիորր.	21	91

ԻԻՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻՉ 1828-1929 ԻՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻՉ 1828-1829ԻՆ

Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1903ի վերջը հատուցեալ վնասներ	284	Միլիոն Ֆրանք
1903ին դանձուած ապահովագին	25	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	119	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	22	Միլիոն »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1903ի վերջը հատուցեալ վնասներ	130	Միլիոն Ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	278	»
Դրամագլուխ և պահեստ	161 1/2	» »
1903ին դանձուած ապահովագին	22	» »

Որ ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին հետ կը համեմատի 100ին 60 —ինչ որ «Իւնիօն»ի ապահովագիրը կ'ընծայէ հսկայ եռաշաւորուելիւ մը ՈՐ ՈՒՆ ՆՄԱՆԸ ԿԱՐՆԻ ԶԷ ԳՏՆԵԼ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԴՈՐՄՈՂ ՈՒՐԻՇ Ո ԵՒ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՈՒՆԻՕՆ ԳՈՒ։

Արեւելքի համար մասնաւոր ապահովագրոյ գեղեցիկ գիներով։ Նպատակաւոր ապահովագրութիւններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛և է ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարեւէ տարի անմիջական վճարում, որով «Իւնիօն»ի ապահովագրուողք ՁԵՐԾ են այն վնասներէն և յուսախաբութիւններէն, որոնց կ'ենթարկուին միւս այն անձինք, որ Շահաբաժիններու բաղդաւոր (accumulation des bénéfices) ԵՂԻՒ և ՎՆԱՍԱԿԱՐ գրութեամբ զարծոյ բնկերութեանց կ'ապահովագրուին։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱՆՆ Է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

27 Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնութիւն 12 – 50

Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Պետ Կենաց ճիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ –ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բասաժ Քաթրճը Օղլու։

Մասնաճիւղ՝ Զալաթիա, Ինայէթ խան. Գործակալութիւնք Թուրքիոյ ղլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Սեպտեմբեր

Անգլիական Ֆոնսիտէ	98	37
Միացեալ պարտք բաց.	95	87
Միացեալ պարտք զաց.	95	12
Օսմանեան Պանքա	12	42
Ռուսական 1858-1880	91	75
Հելլենական 5 %	45	25
» Մենաբոյ	47	25
Պուլկարական 1892	92	—
Եժիպտէն եւնիֆէք	105	50
Քարոնական %	75	—
[illegible]	3	75
Շարթուէտ	1	62
Պրազանակագիր	25	32 1/2

ԲԱՐԻԶ, 1 Սեպտեմբեր

Ֆրանս. Ռանտ 3 %		98	52
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Զբ.	97	55

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐԲԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃՈՒՌՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմանագիրով ու ամենայն գիներով։— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ չնահանջումի մասնակցութեամբ եւ հրաշխաւորեալ առկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագիրի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ դանձելի տարեթոշակներու։
Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԻՇՄՆ ԱՇԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶԲԷ ԱՆՏԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գալաթիոյ խան, թիւ 5, Գալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՐ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Գոլիս Պառնաբաս խան

18 — 14—50

65 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԱԼԼԵՐՈՒ, ՏԸ ՄԱՆԹ
ՏԸ ՌՈՒՔԼԷՍ
RICQLÈS
ՄԻԱՍ ՀՇՄԱՐԻՏ ԱԼԵՐՈՒ ՏԸ ՄԱՆԹ
ՈՐ ԵՒԱՒԱՐ ԿԸ ՅԱՋՈՂՆԷ ԵՒ ՋՈՒՐԸ ԿԸ ՄԱՌԷՆ
կը բուժէ սրտի, գլխու եւ ստամոքսի ցաւերը, ինչպէս նաեւ ղժուարամարսողութիւնը, եւ քոլէրին։
Ակռաներու եւ առղուզարդի համար օտս լաւ է։ Ցաւ համաճարակներու դէմ իբրեւ նախապգուշական միջոց կը ծառայէ։
ԿԵԼՆԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ
ՌՈՒՔԼԷՍ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՇԱՆՁԵԼ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ԱՆԴԱՄ 1906Ի ԲԱՐԻԶԻ ԺԻՒՐԻՒՆ
ԱՄԷՆ դեղարանց եւ բուս մէջ կը ծախուի
27—36

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիս եւ կը փափաքիս առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Թողէք եռնօսի նման ազդուցուցիչ ջուրերուն գնալը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փութացէք դէպ։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական ղալիւրներէն Բասդիօնան դուրեկանութեամբ պատրաստուած յատակ ջուր մըն է եւ ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ Առաւուն անելիք, ջուրի գաւաթ մը Վիլլագաբրան՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամն կէս առ կէսնէլ, բաւական է կատարելապէս մաքրելու։ Գնդութիւն, գլխացաւ, ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առաւ թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլագաբրան խմեն, կ'ազատին անդութիւններէն եւ անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։
Կը ծախուի ամէն դեղագործներու եւ գինեվաճառատուներու մէջ։ 3

ԳԻՆԱՐՑ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԳԵՆԱՒԱՑԻ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Իվերնիա	12900	Նիւմիտիան	559
Լուսիտանիա	12950	Թասմանիան	4847
Լուքանիա	12950	Վենետիկ	3229
Թամպանիա	12950	Բոգոտա	2948
Սալիմանիա	8445	Թրիքիա	2936
Սամարիա	8128	Սեբրիա	2932
Լիբանիա	8120	Սամարիա	2551
Սեբրիա	7392	Սիրիա	218
Գլասգոյ	7269	Էթրուրիա	18

Դիմել առ՝ ՇՈՒԼի և ՍԻԳԼԷ
40 - 50 Joly et Seagor
Մէյմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթի, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը
Նուս փոխադարձ հիմնեալ 1845ին
Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ.
1903 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գումարն է ֆր. 1,827,000,000
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆր. 27,670,882։
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիպերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութենէ մը յանձնուաց բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի ատեն։ Տիպերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխադրութիւններ երեք տարի ապահովագրն վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխադրութեանց գումարները դատ դատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանամիւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետմնաց ապահովագիները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարիվար ընելէ յետոյ իրաւունք կորցուցած չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիները։
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել
Գալաթիոյ խան — Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Վայվատա փողոց, Վիթալիս խան — Ճ. ՄԻ. ՀՈՒՍԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
8 — 50 Գալաթիա — Ընդհանուր-Քնիչ գործակալ
22 Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Գալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Գոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Նիտակ Ճամբան Թ. 347
ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ
Ասպիա, Ասանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Լարիսէ, Էնկիւրի, Պաղատ, Պէյրութ, Պրուսա, Դամասկոս, Դանիա, Լառնակա, Դարէրէ, Մէրսին, Մարաշ, Ուշակ, Բորդ-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսուն, Սրվաղ, Իզմիր, Տրապիզոն։
Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխանակութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։
Փոխանակագիրներ կը դեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, ռէգիր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրանշաններ կուտայ։
Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։
Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կրտրօնններ եւ փոխանակագիրներ կը գանէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։
Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստ կ'ընդունի.—
2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 առ կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1½ առ հարիւր։
Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը սահմանէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ եւ գոնսիգնասիոնով եւ ազատ ակրեդիթիվով ապրանքներ ուսադ կ'ընդունի։
Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս յանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակախնամութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Ռուսմէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճակախնամութեան արժեթուղթեր եւն. եւն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Բուսմէլիի երկաթուղեաց արժեթուղթերու բրոմեսները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 10ը օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։
Օսմ. Պանքան 3½% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն զումարներ փոխ կուտայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու լաւագոյն տոսիէին մէջ կը պատուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխառութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1862. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեպտ 20 բուսակիր Ցեղմանով
Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Քարաքէյ, Եէնի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—
Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սատաք եւ Ռոսիդի, Շէյխիւլ Իսլամխան, Պահէճ գաբաս թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիանէ, կայարանի հ. ապարակ.
Գալաթիոյ, Բեամիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գալաթիոյ, Մ. Ա. Անդրեա, Մատա հասատէսի.
Պէյօղլուքէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց, թիւ 12 Թիւնէլ խան.
Գալաթիա Մ. Էդիէն Քրէմլզի, Թէվֆիքիէ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի. Մ. Է. Ռոսէ, Պէյօղլուքէրէ ճատատէսի, թիւ 137.
Մեծ Կղզի. Բէսալ էֆ.
Բ. Սմիմարիա, Բէնիք։
17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 18—50

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.
Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ ռնգ. պղպտած չինուած ըլլալով, իրենց տեսակութեամբ այնքան գեղեցուած են, որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ գործածած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքագրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։
Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առաջ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարէզը պոյը, թիւ 120։
Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սալգիս պէյ Տիզ օղլուի տունը։
16 21—50

ԹՈՍԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇԱԳԵՆԱՒԱՔ
Ընդհանուր Հրամանատարութեամբ Կ. Պոլսոյ եւ Սմիւռնայի

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմա	1497	Կոզա	1411	Լանս	724	Բոգարիա	136
Ալբիոն	3607	Գոնգ	1906	Կրոնոս	1095	Մարենկ	1273	Սա Ֆո	1113
Անտելս	1541	Գորսա	895	Լիբոս	775	Մարգարիտ	3789	Էլբ	1735
Արիոսբա	2277	Գրաս	4811	Հիտալիա	1581	Մարտա	3887	Սիլվիա	1193
Պասանս	1822	Տուինս	927	Հի առ.	3.2	Միլ	1057	Սր բա	1203
Պորտոին	1264	Տուրս	1383	Հորսթիս	36 0	Մոն դէվէլ	1735	Թասսա	1323
Գրալս	1076	Տլաքա	1713	Հս մ. էր	595	Մաւր Ա	24 9	Թ. Ուիլիամ	13.6
Գրիւնո	841	Տր-սմա	5 4	Իակ	2354	Էրա	1033	Թոր ո	3327
Գրիֆա.	448	Եպէս	346	Իտալ.	5 4	Սն ո	41.0	Թոլ. տ	1470
Գէլրոս	1311	Էլտորատս	1520	Ճ ւնս	10.0	Սն ա. ո	4036	Ֆ ո բի ո	487
Գա իրս	1337	Է. ազ	84	Փ. էսս	1053	Օլլան ո	1555	Ուլսի ո	2429
Գամէս	1244	Ֆիոս	9.4	Քլիրիս	2207	Բոլէր. ո	631	Վասա	1914
Դ զ	1692	Ֆինա տ	1528	Տոնս	1700	Էոլ	510	Վոլ	1289
Զրակ	2739	Ֆլամինկ	149	Լ.ս	1053	Ռ. ալնս	229	Վ. Լիուրն.	2396
Մ սէրս	831	Ֆրանչիսքս	4582	Լ ռանգս	2272	Բրուլ ո	1663	Էէտոս	135
Գլեոս	697	Հաիլէս	306	Լիվոլնս	1043	Բոլոր	1613	Էերս	120
Գոլորատս	4025	Կիկամս	1.43	Լոնէյս	319	ոմէր	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հաս հասած է։
Սիֆաս չոգենաւը, Նաւապետ Թորք։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հաս կը սպասուի։
Սիկիոս չոգենաւը, Նաւապետ Հիք, ամբոյշ Ցին։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Մէլէթ խան, Գալաթիա 10 43—50

COMP RUSS
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Օգոստոս
Գշ. 17,30 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւսւ Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրա, Թարապոյտա-Շամ, Գէրուզ, Ծաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ս. 19,2 Օտէսա ժամը 10ին առաւսւ։
Երբ 21/3 Մէրսէյիւս, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին առաւսւ։
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 23—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒՍԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԲԱՐԻԼ ԵՒ ԸՆԿ-
ՍԱՄՍՈՒՆԱՅ ՇՈՓԵՆԱՒՈՐ
Սեպտ. 6ին Մինկրելի, Մարսիլիան։
ՄԱՅՍՈՒՆԱՅԷ
Սեպտ. 7ին Մինկրելի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովոռոսիսք։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գրասենեակին Թօփհանէ քարափին վրայ։
15 15—50 Թ. ՌԸՊՈՒ

ՅՐԼՍ. ԼԻՕՂԼԷՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանուղեգ.

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Վիրգորիան	19500	Գլասգոյ	3500
Ամերիկան	10800	Ինիրիլան	3500
Թեսալիան	10500	Գրոմ.ան	3000
Լանքասթրիան	9000	Ալսէրիան	3500
Գիլասիկիա	9000	Բրազիան	3500
Իսլանդիան	8000	Բ.Յ.Ինան	2500
Ֆորտինան	9000	Անասարիան	2500
Սասքատչիան	8000	Բիլգարիան	950
Գիրգինիան	8000	Լիսբոնան	2000
Գանատիան	8700	Մալտա	900
Լանգոնան	3700	Օրոբոս	900
Գլասգոյ	3700	Հիսպան	93
Գոսպիան	3500		

Մարդոցի տեղեկութիւն կը տրուի իրենց տարածած այլուր փոխարկիլ կամ Զանգիլ մաքրատանց համար։ Հանելու համար ի տանը գրասենեակ զրկել չորեքշաբթի ժամանակին 24 ժամ առաջ։
Ուրիշ տեղեկութիւնքներ համար դիմել
ՆԷՇԱՐ ԼԻՕՂԼԷՆԻՆ
Գալաթիա, քարափին վրայ
39—50 12 հանրատան մէջ տեղը

Արտօնատէր ՁԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱԿԱՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԱ.

ԵՐԵՔԸ ՄԻԿԱՆՇ

Իր քաղցրօրէն հպարտ չիշտով, կապրիել պատասխանեց.

—Տիկին, չատ պէտք չէ ընդհանրացնել խնդիրը... Դործաւորները մեծ մասամբ կարծուածէն աւելի պարկեշտ մարդիկ են... Անոնք լաճախակի զոպարութեանց ենթակայ կ'ըլլան սա պատճառաւ որ լաւ ճանչցուած չեն։

Կամաւորն տեղի տուաւ։

—Շատ լա՛ւ, համակարծիք եմ... Բացառութիւններ կան... Բայց զաւակս, այդ տեսակ մարդոց մէջ մեծցաւ հոգեր ստեղծուած չէք դուք։

—Իմ կացութեանս համար ամօթապարտ չեմ զգացած ինքզինքս։

—Կինայ ըլլալ, պատասխանեց Սիտանի... Դո՛ք մեր գործին... Փափուկ է եւ նոյն իսկ դժնդակ, իմ մինիկի Իվոնս...

Մանկամարդ աղջկան սիրտը սկսաւ տրսիլել։

—Տիկին, կը դղրամ, ձեր խօսքերը լսելով։

—Ընդհակառակը, պէտք է ապահովուիք... Ձեր մօրը վրայ պիտի խօսիմ։

Կապրիել ալլոյնեցաւ։

Սիտանի յարեց.

—Բաւական բանիմաց է, կուռնելու համար թէ անիկա չէ կրցած ձեր վրայ հսկել սա պատճառաւ որ իր շարժումներուն մէջ ազատ չէր։

—Ձեմ դիտեր, տիկին... Ատանկ հարցում մը չեմ ըրած մարվի...

—Ձեր մայրը չատ դժբախտ եղած է։

—Իրա՞ւ... Ուրեմն կը մեղքցամ զինքը։

—Սակայն այս աշխարհի առանձնաս չընթրեալ էակներուն մէջ կը գտնուէր։

—Ի՞նչ պատահեցաւ։

—Մարկ Ըրէք Իվոն... Ինձի ծանր կուգայ այդ բանը ձեզի իմացնելու, սակայն պէտք է տեղեկանաք, ըմբռնելու համար այն տգեղ գործերը կացութիւնը, որ կը գտնուէր ձեր մայրը։ Հետեւաբար պախարակելի չէ ձեզի հանդէպ բռնած իր ընթացքը...

—Կրնաք ուղղակի պէս խօսիլ, տիկին, պատասխանեց Կապրիէլ քիչ մը ամչցնած։ Ինձի չի կրնար մայրս դատել... անոր լիչատակը չէ մնացած սրտս մէջ, հակառակ մեզ բաժնող խաչընդոտներուն, եւ հիմա ա՛ւելի կը սիրեմ զայն։

Տիկին ալ Լանմվիլ տխուր ձայնով պատասխանեց.

—Լաւ կ'ընէք այդպէս խօսելով.. կը սպասէի տառնկ պատասխանի մը, որ բավական իսկոյն կառնեցի ձեր բարի բնաւորութիւնը։

—Տիկին, չեմ կարծեր որ ուրիշ դատակներ տարբեր պատասխան մը տան։

—Այո՛, կը դատեն տառնկ դատակներ։

—Աւելի զէշ՝ իրենց համար։

—Այսօր մայրերիդ անդամալուծուած չէ երբեմնի պէս... իրեն սպառնացող վտանգները նաեւ ծանր են... Թերեւս բոլորովին անհետանալու վրայ...

—Ամենա մեծ ուրախութիւն մը կը պատճառէ ինծի, եթէ այդպէս է։

—Ապահով եղէք որ ինծի՛ալ, զաւակս։

—Ուրեմն պիտի կրնամ տեսնել զինքը։

—Ընդհանուր ա՛յ մէկ բան տրդելը պիտի ըլլայ որ զրկեալ չընդունի ձեզ։

—Մերը պիտի վայելեմ այդ երջանկութիւնը։

—Կարելի եղածին չափ մօտ տանէն։

—Դիտէ՞ իմ երեւան ելլելս։

—Ո՛չ տակաւին։

—Ընդհանուր իմաց պիտի տաք անոր, այնպէս չէ։

—Սակայն եւ քիչ մը սպասելս, որովհետեւ այս պահուս Բարիզ չի գաներ։

—Մօտերս պիտի՞ դառնայ։

—Այսօր վաղը կը սպասեմ։

—Նամակ պիտի՞ գրէք։

—Թերեւս անխոհեմութիւն պիտի ըլլայ այդ բանը, զուտակս...

—Ա՜հ, այո՛, իրաւունք ունիք... Ձեմ ուզեր որ իմ պատճառաւս տառապի նորէն... Ամենայոյս չատ արդունքներ թափել տուած եմ իրեն... Ապահովի եմ թէ, հակառակ այդ ամենուն, կը շարունակէ սիրել զիս։

—Ձեզի համար միայն կ'ապրի։

—Ի չգէս ես ալ իրեն համար միայն կ'ուզեմ ապրիլ։

Պահ մը խորհելէ յետոյ, Սիտանի պատասխանեց.

—Կ'ըմբռնէք թէ անանկ գաղտնիքներ կան զոր թղթատառ չի կրնար վստահիլ մարդ... Հարկ եղած տեղեկութիւնները պիտի առնեմ. եթէ երբեք պիտի ուզենայ մեր անամբարութեամբ սպասած անձը, արդարանալի պատճառ մը պիտի գտնեմ, երթալ միանալու համար անոր... Ես ալ կ'ուզեմ խեղճ կնոջ սիրտը հանգստացնել։

—Մօրս անունը չէ՞ք կրնար ըսել։

—Զուտակս, քիչ մը սպասեցէք... Ինքն է որ ձեզի պիտի յայտնէ... Սակայն դիտցէք որ հարուստ, չատ հարուստ է...

—Հարուստ կամ աղքատ, անոր ինչ կատամբ զգացած սէրս անալոյլ պիտի մնայ։

—Սիրելիս, համոզուած եմ այդպէս ըլլալուն... Թէեւ ձեր տարիքը ունեցող աղջկան մը ներելի է գտնուիլ հարցուփորձութեան ու պերճանքի արժէքը։

—Ձեմ ցանկար այդ բաներուն։

—Դա՛ բանդ... Դուք աղուոր էք, հետեւաբար չատ անգամ խաբուած ըլլալու էք թէ ձեր կարած չրջագգեստները հիանալի կերպով պիտի վայլին ձեզի... Ձեր բնական ձեղնայարկին մէջ մթէ բնաւ չէ՞ք երգած սիրեցեր մը, որ ձեր ոտքին առակ կը դնէր բոլոր ձեզի պակասածները։

Կապրիէլ կարմրեցաւ։

Մանկամարդ աղջկան չփոթութիւնը չվրիպեցաւ տիկին որ Լանմվիլի պրպտաս աչքերէն։

Զուզկլով օգուտ քաղել տակէ, փութաց չարունակել Սիտանի.

—Հիմա կ'ըմբռնէք թէ ամէն յոյս առնել ներելի է ձեզի, քանի որ մայրիկդ պիտի իրագործէ զանոնք։

—Տիկին, իրաւունք ունիք, պատասխանեց գործատուհին... Սակայն չեմ կարծեր որ իմ ճաշակներս մեծ փոփոխութիւն կրեն։

—Բիչ առնէն պիտի տեսնէք այդ ամէնը։ Առ այժմ ձեր բնակութեան իրերով պիտի զբաղիմ։

—Որքա՞ն բարեացակամ էք ինձի համար։

—Ձեր բացակայ մօր տեղը բռնելու, բնական է թէ անոր բոլոր պարտքերը պիտի կատարեմ... Մինչեւ վերջը չպիտի թերանամ պարտքս մէջ... Ապահով եմ թէ ինք ալ այսպէս պիտի վարուէր, եթէ փոխուած ըլլալին դէպքը։

—Տիկին, զուտակ չեմ՝ի՛նք, հարցուց մանկամարդ աղջիկը երկչոտութեամբ։

Կամաւորն հառաչեց կեղծաւորութեամբ.

—Ա՜հ՝ զ, ո՛չ... Երկինք այդ սրտխութիւնէն զրկած է զիս։

—Ներեցէք. ձեր վիշտը արծարծելի անխորհուրդ հարցումով մը։

—Իվոն, ձեր բարի դիտումը գնահատելու համար, չեմ վտանգեր ձեզի դէմ... Ահ, եթէ ձեզի պէս աղջիկ մը ունենայի, բովանդակ սէրս անոր պիտի նուիրէի, զոհանելով բոլոր քմահաճութիւնները։

—Տիկին, կրնար տալաչա ըլլալ։

Տիկին որ Լանմվիլ նորէն հառաչեց, ալքերը երկինք բարձրացնելով։

Ցեռայ ձիգ մը ընելու երեւոյթ առաւ, դիրքը պատրաստ յարդումը զգալու համար, ու յարեց.

(Շարունակելի)